

Анна Ільків

ДЕЯКІ ШТРИХИ ДО ЕПІСТОЛЯРНОГО ОБРАЗУ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА (на матеріалі інтимного листування)

На основі концептуального і текстуального аналізу інтимних листів Т. Шевченка досліджено епістолярний автобіографічний образ поета. Окреслено текстуальне тло настроєвості інтимних листів Т. Шевченка. Досліджено основні наратологічні стратегії сакрального листа і причини появи в ньому танатологічних мотивів.

Ключові слова: лист, епістолярний жанр, автобіографія, поетика жанру, суб'єктивізм оповіді, адресат, адресант.

Традиція інтимного епістолярію в українській літературі розпочинається з любовних листів Івана Мазепи до Мотрі Кочубеївни, хоча серед учених-істориків і досі є сумніви щодо автентичності цих послань. Епістолярна традиція XIX століття – це насамперед численні епістолярні романи Марії Вілінської, Пантелеїмона Куліша, листування Миколи Костомарова й Ангеліни Крегельської, а також листування Тараса Шевченка із княжною Варварою Рєпніною та Марією Максимович. Наприкінці XIX – в перші й половині XX століть українську епістолярну традицію продовжили любовні листи В. Стефаніка, О. Маковея, О. Кобилянської, Лесі Українки, І. Франка, М. Коцюбинського, В. Винниченка, О. Теліги, П. Тичини, О. Довженка. У кожному з листів – своя унікальна концепція любові, поетика любові й текстові засоби втілення. У контексті інтимного дискурсу літературознавці досліджують і відверте листування між найближчими друзями-однодумцями, тобто інтимно-дружній лист (наприклад, епістолярні діалоги Т. Шевченка із княжною Рєпніною чи одкровення О. Кобилянської та Лесі Українки).

Дослідження епістолярного образу Кобзаря – одна з актуальних проблем сучасного літературознавства, вивчення якої сприятиме руйнуванню монументального образу великого генія і наблизить нас до пізнання автентичного, “живого” Шевченка. Таке дослідження особливо актуальне в контексті сучасних літературознавчих студій, що мають на меті реконструкцію психообразів митців, а сам лист трактують як певний метатекст, як окрему форму літературної діяльності, що “має цілковите право на самостійне існування” [1, с. 8]. Крім того, вивчення письмемницького епістолярію нині тісно пов'язане з тенденцією застосовувати філологічний аналіз і задля вивчення фактів позалітературних родів літератури. Основні труднощі рецепції епістолярію пов'язані з потребою застосування широкого контексту – метатексту – белетристики, біографічних джерел, щоденників, спогадів-сучасників, листів-відповідей тощо.

Оприлюднення і дослідження епістолярної спадщини Т. Шевченка має свою історію. Із закликом до громадськості опублікувати епістолярій Шевченка найперше звернулася редакція “Основи”, назвавши ці листи “власністю всієї рідної землі – всієї Слов'янщини” [2, с. 318]. Справа журналу із публікацією епістолярію видалася вдалою, але короткочасною, через закриття видання 1862 року. Першим дослідником листів Кобзаря став С. Єфремов, який основне своє завдання вбачав у відтворенні текстової автентичності листів, розшифруванні криптонімів, створенні якісного коментаря до тексту листа, але разом з тим виокремив й основні риси епістолярної манери письма, стильові домінанти.

Однією з перших дослідниць Кобзарєвого листа як самостійного мемуарного жанру, якому не чужа естетична функція літератури, можемо вважати Ж. Ляхову (“За рядками листів Тараса Шевченка”, 1984) [3]. Літературознавець М. Коцюбинська також цілком справедливо закликає розглядати листи Т. Шевченка як “художній феномен, художній текст, котрий містить поетичні миттевості, пейзажні мініатюри, перлини спогадів і настроїв” [4, с. 22]. Цю тезу ми цілком підтримуємо, особливо щодо інтимних листів поета, які вважаємо поліфонічними белетристично-документальними творами із високим ступенем ліризму.

Мета нашого дослідження – на основі концептуального і текстуального аналізу інтимних листів Т. Шевченка додати нові штрихи до епістолярного автобіографічного образу поета, окреслити текстуальне тло настроєвості його інтимних листів та визначити основні наратологічні стратегії сакрального листа Кобзаря і причини появи в ньому танатологічних мотивів.

Потреба в листуванні як комунікативному акті особливо загострилась у Шевченка в період заслання. Тут він зацікавився і тогочасною епістолярною традицією, бо в одному з листів до кн. Рєпніної просить надіслати йому “Письма к друзьям” М. Гоголя. Лист стає для поета єдиним способом зв'язку із його первинним, вільним світом. Крім того,

епістолярний текст, особливо інтимний, виступає текстовим простором для самоідентифікації та відображення психологічного стану автора, своєрідним детектором внутрішньої напруги. Так, в епістолярію Т. Шевченка періоду заслання спостерігаємо поступову градацію його внутрішнього стану від безвиході до повної зневіри, що прочитується навіть у підписах листа, які більше схожі на спроби самоідентифікації – “сірома Шевченко”, “безталанний Шевченко”, “сирота Шевченко”, “бідний Дармограй”. Сам лист як жанр, залежно від адресата, має подвійну конотацію: до друзів – “сердечне послання”, “милий сердцю лист”, “щире послання”, “дорогоцінний лист”, а лист до поміщика із проською викупу з кріпацтва своєї рідні – “проклятий лист”, листи побутового характеру, зокрема про купівлю землі для омріяного дому, поет називає “цидулкою”.

Об’єктом нашого дослідження стане листування Шевченка із жінками, які відіграли значну роль у його творчій і життєвій долі. В цьому контексті варто згадати дослідження Т. Бовсунівської [5], яка розглядає шевченківську художню концепцію жінки як частину процесу емансипації, оскільки демонструє її духовне вивільнення від поневолення духу: “Шевченко подивився на жінку як на березину національних сакральних скарбів, що до нього не існувало ані в художній, ані в суспільно-громадянській традиції” [5, с. 6].

Княжна Рєпніна належала до особливих адресатів поета, якому він безоглядно (звісно, наскільки це було можливим в умовах цензури) відкривав свою душу. Літературознавець Т. Гундорова, досліджуючи епістолярні діалоги О. Кобилянської та В. Стефаніка, назвала письменницю його “духовною повіреною”. Таке визначення, на наш погляд, буде найбільш влучним і для окреслення ролі кн. Рєпніної в духовному житті засланого поета. Адаже із біографічних джерел знаємо, що у 1850 р. в Оренбурзі попереджений про можливий обшук Т. Шевченко спалює листи кн. Рєпніної, найдорожчі для поета послання, що засвідчує граничну відвертість і щирість цих діалогів. Заборона III Відділу листуватися з ув’язненим поетом якраз і потягла за собою хвилю зречень, однак ніби зерно від половини відділила найвірніших, звісно, серед них була і княжна Рєпніна. В одному з листів поет навіть підносить її у ранг святих, тому часто його листи мають молитовно-сповідальний характер, а їх сюжетом стають біблійні ремінісценції. Наприклад, у листі від 25–29 лютого 1848 року читаємо: “Молитва и ваши искренние письма более всего помогут мне нести крест мой”¹, “Да заменим уныние надеждой и молитвой”², “Молитесь, молитесь, молитесь, молитва ваша угодна Богу. Она меня оградит от этого страшного бесчувствия, которое уже начинает проникать в мою расслабленную душу”³ [6, с. 41-43]. У контексті молитви часто зринає мотив прощення, сповіді і покаяння. Так, перебуваючи в Орській фортеці, Шевченко в листі до Рєпніної мимоволі згадує поміщика Платона Лукашевича, з яким поет розірвав взаємини через його нелюдське ставлення до кріпаків. Словами “да простит йому Господь”⁴ Шевченко знімає із себе тягар образи. Проте це прощення має пресупозицію в тексті листа, бо перед тим митець згадує про свою сповідь і причастя, після чого отримав духовне очищення і душевний спокій. Цим своїм станом він і ділиться із адресатом: “Я тепер говею и сегодня приобщался святых таин – желал бы, чтобы вся жизнь моя была так чиста и прекрасна, как сегодняшний день” [6, с. 42]. Як покаяння за свої гріхи смиренно сприймає поет і втрату естетичного чуття, однак цю кару вважає найбільшою (“Неужели это чувство прекрасного утрачено навеки? А я так дорожил им! Так лелеял его! Нет, я, должно быть, тяжело согрешил пред Богом, коли так страшно караюсь”⁵ [6, с. 43]). Основними формами епістолярного звертання до Рєпніної стають звертання “добрий і єдиний друже”, “свята заступнице” і в дусі християнської традиції “моя сестро”.

Аналогічні звертання в епістолярію Кобзаря звернені до другої високої покровительки поета – графині А. Толстої, з якою на період листування він був знайомий лише заочно. Це той унікальний випадок, коли винятково опосередковане спілкування породило таку спорідненість душ. Адаже графиня А. Толстая належала до тих небагатьох адресатів, у листах до яких поет перевтілювався, дозволяв собі приміряти різні ролі (художника в келії, гравера), втілюючи в такий спосіб від мерзеної солдатської буденщини (див. лист від 9 січня 1857 року). Листи до графині поліфонічні: коротка публіцистична критика (наприклад, “Замогильных записок” Шатобріана) несподівано переростає в молитву-подяку Всевишньому за всі свої страждання, які очистили його душу: “Теперь только молюся я и благодарю Его за бесконечную любовь ко мне, за ниспосланное испытание. Оно очистило, исцелило мое бедное больное сердце. Оно отвело призму от глаз моих, сквозь которую я смотрел на людей и на самого себя. Оно научило меня, как любить врагов и ненавидящих нас... Я теперь чувствую себя если не совершенным, то, по крайней мере, безукоризнен-

¹ “Молитва и ваши щирі листи понад усе допоможуть мені нести свій хрест”.

² “Та замінімо смуток надією і молитвою”.

³ “Моліться, молитесь, ваша молитва угодна Богові. Вона мене вбереже від страшної бездушності, яка вже починає проникати в мою розслаблену душу”.

⁴ “Хай простить йому Господь”.

⁵ “Я тепер говію і сьогодні приймав святі тайни – бажав би, щоб все моє життя було таке чисте і прекрасне, як сьогоднішній день”.

⁶ “Невже це почуття прекрасного втрачено назавжди? А я так ним дорожив! Так лелівав його! Ні, я, очевидно, тяжко згрішив перед Богом, коли так страшно караюсь”.

ним християнином”¹ [6, с. 118]. Як бачимо, важко переоцінити роль інтимного епістолярію у процесі пізнання важкого Шевченкового шляху до Бога.

Заслання поета в цьому контексті раптом наповнюється новим біблійним смислом, перетворюється у чистилище: “Как золото из огня, как младенец из купели, я выхожу теперь из мрачного чистилища, чтобы начать новый благороднейший путь жизни. Это я называю истинным, настоящим счастьем”² [с. 118], а лист до графині трансформується в переспів біблійного псалма: “Радуйся, несравненная, благороднейшая заступница моя! Радуйся, сестро моя сердечная! Радуйся, как я теперь радуюсь, друже мой душевный! Радуйся, ты вывела из бездны отчаяния мою малую, мою бедную душу! Ты помолилась тому, кто, кроме добра, ничего не делал, ты помолилась Ему молитвою бесплотных ангелов. И радость твоя, как моя благодарность, беспредельны”³ [6, с. 117]. Основним епістолярним проханням поета є прохання не забути його на чужині (“Не забывайте покинутого Т. Шевченка” [6, с. 111], “Не забывайте бідного Дармограя” [6, с. 113], “Не забывайте сироту на чужині” [6, с. 116]), що регулярно повторюється майже в усіх листах до найближчих друзів періоду заслання. На основі епістолярних текстів і щоденникових записів бачимо, що основними страхами засланого поета був страх втратити естетичне чуття слова і бути забутим на чужині.

До інтимного епістолярію пізнього періоду відносимо листування Т. Шевченка з Марією Максимович. Основна тема цього листування – одруження поета і пошуки гідної нареченої – подана в самокритичному і самоіронічному ключі. Однак симпатію Шевченка до Марії Максимович виказує низка текстових і позатекстових маркерів.

По-перше, це спроба візуалізації. Так, із листами від 25 березня 1859 року та від 10 травня 1859 року поет надсилає Марії Максимович свої автопортрети, натякаючи через образ міфічної нареченої, що цей портрет лише для очей адресата послання (“На сей раз посылаю вам свій портрет, тільки ви його не показуйте моїй молодій, а то злякається” [6, с. 180]), а вже в наступному листі образ єдиної нареченої підмінюється узагальненим образом дівчат (“Посилаю вам свій портрет, тільки, будьте ласкаві, не показуйте портрет дівчатам, а то вони злякаються, подумают, що я гайдамацький батько, та ні одна й заміж не піде за такого паливоду. А тим часом одній найкращій скажіть тихенько, щоб рушника дбала та щоб на своєму огороді гарбузів не сажала” [6, с. 182]).

По-друге, листи до М. Максимович позначені високим ступенем ліризму, якого поет досягає через жанрову модифікацію інтимного листа через його синкретизм із ліричними жанрами. Так, у текстову канву листа від 25 березня 1859 року адресант влітає дві ліричні поезії, написані ним на засланні у другій половині 1848 року (“Якби мені черевики” і “Якби мені, мамо, намисто”), які сам називає “не весільними пісеньками”. Провідним мотивом цих поезій є мотив самотності (“Доленько моя! / Не дай мені вік дівувати, / Коси мої плести, заплітати, / Бровенята дома зносити, / В самотині віку дожити” [6, с. 181]) і безталання (в обох поезіях репризою стає рядок “Безталанна я!”). Той факт, що Шевченко помістив у лист вірші, написані понад 10 років назад, не випадковість, а свідчення актуальності мотивів згаданих віршів у його тодішній моделі буття, певного роду передбачення своєї долі самотника. Крім того, навіть якщо в листах до М. Максимович не знаходимо цілісних поетичних творів, то тоді у поезію перетворюється сам епістолярний текст, як-от у листі від 22 листопада 1858 року: “Я думав, що ви давно вже в Москві сумуєте, аж бачу, що ви тепер по Михайловій горі походите, на сині гори поглядаєте, з Дніпром розмовляєте, та й мене, сірому одинокого, на чужині не забуваєте” [6, с. 177].

По-третє, розлогі, поліфонічні листи, адресовані лише Марії Максимович, контрастують із короткими телеграфічними листами, адресованими подружжю Максимовичів, мета яких – лише зберегти епістолярний діалог (т. зв. “інерційне листування”).

Тема одруження, що названа автором “святим ділом”, у листах до М. Максимович переростає у живописну ідилічну картинку-утопію: на Михайловій горі під явором чи під вербою він мріє зустріти свою “заквітчану княгиню”, з якою полюбиться і побереться (див. лист від 22 листопада 1858 року) [6, с. 177-178].

Із темою одруження в інтимних листах тісно переплітаються архетип дому й архетип Матері. Як ми вже згадували, поет часто в листах ідентифікує себе сиротою. Однак пошуки названої матері не припинялися навіть у зрілому віці. Зрештою, свою матір він віднайшов в особі А. Лазаревської. Так, у листі від 9 жовтня 1858 року Шевченко просить дозволу стати її названим сином (“...Позвольте же вас называть моею родною, невиданною и искренне любимою матерью и примите сердечный сыновний поцелуй от глубоко любящего вас Т. Шевченка”⁴ [6, с. 175]), а через два роки в листі від 28 серпня 1860 року просить

¹ “Тепер я тільки молюся і дякую Йому за безкінечну любов до мене, за несплановане випробування. Воно очистило, зцілило моє бідне хворе серце. Воно відвернуло призму від очей моїх, крізь яку я дивився на людей і на самого себе. Воно навчило мене, як любити ворогів і всіх, хто ненавидить нас... Я тепер почувуюся якщо не досконалим, то принаймні безкорисним християнином”.

² “Як золото із вогню, немовля із купелі, я виходжу тепер із туманного чистилища, щоб почати новий благородний шлях життя”.

³ “Радуйся, незрівнянна, благородна заступнице моя! Радуйся, сестро моя сердечна! Радуйся, як я тепер радуюсь, друже мій душевний! Радуйся, ти вивела із безодні відчаю мою малу, мою бідну душу! Ти помолилася Йому молитвою бесплотних ангелів. І радість твоя, як моя вдячність, безмежна”.

⁴ “Дозвольте ж вас називати моєю рідною, невиданою і щиро люблячою матір'ю і прийміть сердечний синівський поцілунок від глибоко люблячого вас Т. Шевченка”.

її материнського благословення (“Станьте ж мені тепер і справді за матір. Я оце заходив женитися. Поблагословіть мене здалека, може, моя доля покращає” [6, с. 208]). Можливо, саме тому внутрішній світ поета після заслання чи не найповніше розкрито в згаданому листі до А. Лазаревської від 9 жовтня 1958 року: “После довгого и тяжкого испытанія (нехай воно і ворогам нашим не сниться) я не освоївся еще с радостью свободы, не вошел еще в нормальную колию жизни, мне все еще кажется, что я в гостях...”¹ [6, с. 174].

Архетип дому в листах Шевченка прочитується через наскрізний мотив пошуку прихистку для його збленої душі. Дослідивши прагматичні відношення в епістолярному тексті топосів міст, у яких проживав поет, можемо побачити, що його шлях повернення додому, тобто в Україну, на омріяну Михайлову гору, перетворився в замкнене коло. Так, топоси Москви і Санкт-Петербурга як топоси “чужого” світу наділені автором негативною конотацією. Санкт-Петербург поет асоціює із болотом і нудьгою (“Я вже другий місяць як гнию в петербурзькому болоті...” (лист від 9 жовтня 1859 року), “Перше в столицю не пускали, а тепер з цієї смердячої столиці не випускають” (лист від 10 травня 1859 року), “Чи так, чи сяк, а де-небудь треба прихилитися. В Петербурзі я не всиджу, він мене задушить. Нудьга така, що нехай Бог боронить всякого хрещеного і нехрещеного чоловіка” (лист від 2 листопада 1859 року). Цим топосам протиставляється топос “свого” простору – “святого” Києва, але і тут поет не знаходить душевного спокою, бо в листі від 20 серпня 1859 року пише: “14 серпня вивався я з того святого Києва і простую тепер, не оглядаючись, до Петербурга” [6, с. 185], а в листі від 9 жовтня цього ж року до подружжя Максимовичів уже домом називає Петербург, що засвідчує постійний пошук поетом надійної життєвої пристані. Про накладання у свідомості Шевченка двох світів – “свого” й “чужого” – свідчить послання до Марії Маркович від 25 травня 1859 року, в якому доведений до відчаю Шевченко навіть говорить про суїцид, хоча й напівжартома. У цьому листі поетові візії України тісно пов’язані із втечею від самотності й потребою створити власну родину, але при цьому не відкидає можливості повернення до Петербурга як центру тогочасного культурного життя слов’ян (“Я ще й досі тут, не пускають додому. Друкувати не дають. Не знаю, що й робити. Чи не повіситися часом? Ні, не повішуся, а втечу в Україну, ожениюсь і вернуся, як умитий, в столицю” [6, с. 182]).

Архетип дому все частіше з’являється в текстовій структурі листів із появою мотивів самотності й меланхолії та проходить певну градацію від ідеї дому до його матеріалізації. З кожним новим листом дім в уяві Шевченка набуває конкретних обрисів. За допомогою епістолярного тексту спробуємо відтворити модель Кобзарєвого дому. Головну роль у його розташуванні мав відігравати топос Дніпра. У листах до брата В. Шевченка, який клопотався про купівлю землі, поет застерігає: “Та напиши, чи той ґрунт у Трощинського над самим Дніпром, то мені його й за копу не треба!” [6, с. 195]. Так, у листі до В. Шевченка читаємо, що Максимович запропонував поетові землю під будинок неподалік Дніпра, але він відмовився, бо “видно Дніпро, та здалека, а мені його треба біля порога” [6, с. 188].

У листі до згаданого вище адресата від 7 грудня 1859 року дізнаємося про плани посадити біля дому садок, а в листі від 29 липня 1860 року архетип дому матеріалізується в конкретний архітектурний план із розмірами “10 аршин вперед і 20 вздовж” [6, с. 204]. Цей план поет надіслав братові вже у серпні 1860 року із такими настановами: “Посилаю тобі план хати. Коли ти найдеш не так, то поправ і пришли мені; а тим часом окопуй леваду і купи ліс сосновий; на одвірки тільки і на двері купи дубового і ясенювого, та на поміст – липи” [6, с. 207].

Під час написання цього листа схильний до футуристичних візій і високого ступеня трансцендентності Шевченко вже уявляв картину спільного життя із Ликерою Полусмак в омріяному домі. В цьому епістолярному тексті можемо спостерігати, як ще на початку листа відокремлене “Я” автора (“Бо я і жінка моя, хоч і в неволі і в роботі зросли, але в простому сільському ділі нічого не тягим, – то порада б сестри Ярини дуже б до ладу була і мені, і Ликері” [6, с. 207]), наприкінці листа підсвідомо трансформується в цілісне, неподільне “ми” (“Літом ми з жінкою прибудемо та вкупі порадилося, що нам робить” [6, с. 207]).

Проте ідилічні картини майбутнього сімейного щастя у спільному домі в епістолярному тексті часто дисонують із похмурою настроєвістю відчаю, втоми, нудьги і зневіри, із концептом самотності, що особливо часто проявляються в текстах пізнього епістолярію (наприклад, “тепер аж надто стало тяжко на самоті”, “проклята нудьга зжене мене з світа” [6, с. 188]). Припускаємо, що ці відчуття могли бути породжені передчуттям близького відходу. Так, архетип дому в одну мить руйнується концептом самотності: “Без жінки і над самісеньким Дніпром, і в новій великій хаті, і з тобою, мій друже-брате, я буду на самоті, я буду одинокий” [9, с. 201]. А в листі до брата В. Шевченка від 29 січня 1861 року, написаного незадовго до своєї смерті, поет пророче використовує фразу “Прощай!”, якою ніколи не послуговувався у своїх етикетних формулах, а далі інтерпретує свій внутрішній стан як вселенську втому: “Утомився, неначе копу жита за одним заходом змолотив” [6, с. 219].

¹ “Після довгого і тяжкого випробування я не освоїв ще радості свободи, не ввійшов ще в нормальну колию життя, мені все ще здається, що я в гостях...”.

Підбиваючи підсумки нашого дослідження, зазначимо, що інтерпретація образів, концептів та архетипів інтимного епістолярію Т. Шевченка, зокрема листів поета до кн. Рєпніної і М. Максимович, показує нелегкий шлях автора послань до пізнання Абсолюту і прийняття життєвих випробувань як прояву Божої любові. Інтимний дискурс пізнього епістолярію представлений листами Т. Шевченка до М. Максимович, основною рефлексією яких є тема одруження поета і створення родини. У цих листах часто з'являються мотиви відчаю, втоми й самотності, породжені відчуттям близького відходу. Своєрідною втечею Шевченка від самотності стає архетип дому, проходить певну градацію від ідеї до її матеріалізації. Пошук дому як пристанища для збленої Шевченкової душі в епістолярному тексті взаємодіє із топосами “свого” і “чужого” світів – Києва і Петербурга, – що перетворили поетів шлях додому в замкнене коло, у своєрідну камеру-обскуру, зруйнувати яку могла тільки споріднена душа, однак знайти її Т. Шевченкові не судилося.

Література

1. Святовец В. Ф. Эпистолярное наследие Леси Украинки / В. Ф. Святовец. — К. : Вища школа, 1981. — 184 с.
2. Єфремов С. Шевченкознавчі студії / С. Єфремов. — К. : Україна, 2008. — 368 с.
3. Ляхова Ж. За рядками листів Тараса Шевченка / Ж. Ляхова. — К. : Дніпро, 1984.
4. Коцюбинська М. Шевченкові листи / М. Коцюбинська // Слово і час. — 2008. — № 7. — С. 15–23.
5. Бовсунівська Т. Художня концепція жінки у творчості Т. Шевченка / Т. Бовсунівська // Дивослово. — 1999. — № 11. — С. 2–6.
6. Шевченко Т. Зібрання творів: у 6 т. (вид., автентичне 1–6 томам “Повного зібрання творів у дванадцяти томах”) / редкол. : М. Г. Жулинський (голова) та ін. / Т. 6: Листи. Дарчі та власницькі написи. Документи, складені Т. Шевченком або за його участю. — К. : Наукова думка, 2003. — 632 с.

In the article on the basis of conceptual and textual analysis of intimate letters of T. Shevchenko epistolary autobiographic character of poet is investigated. The textual background of a mood of intimate letters of T. Shevchenko is outlined. The basic narratological strategies of a sacral letter and reasons of the appearance of the motives of death are investigated.

Key words: *a letter, epistolary genre, autobiography, genre poetics, a story subjectivism, addressee, addresser.*